

Plan działania na lata 2007-2008
PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

Numer Priorytetu: VII
Nazwa Priorytetu: PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
Nazwa Instytucji Pośredniczącej: Samorząd Województwa Mazowieckiego Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego/Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego
Adres siedziby: ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa
Telefon: (+4822) 59-79-751
Fax: (+4822) 59-79-752
Adres e-mail: dsrr@mazovia.pl

I. Obszary wsparcia

I.1 Preferowane formy wsparcia

W **2007 roku** w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie mazowieckim realizowane będzie wsparcie, skierowane do pracowników oraz wolontariuszy pomocy i integracji społecznej przewidziane w ramach Poddziałania 7.1.3, tj.:

- szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji pomocy społecznej, działających na terenie regionu, powiązane bezpośrednio z potrzebami oraz ze specyfiką realizowanych zadań

W **2008 roku** w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie mazowieckim realizowane będą wszystkie typy projektów wymienione w *Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007-2013*, tj.:

DZIAŁANIE 7.1 ROZWÓJ I UPOWSZECHNIENIE AKTYWNEJ INTEGRACJI

Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez ośrodki polityki społecznej – projekty systemowe

- Rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej

Wsparcie realizowane zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”

Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie – projekty systemowe

- Rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej

Wsparcie realizowane zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”

Poddziałanie 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej – projekty systemowe

- szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji pomocy społecznej, działających na terenie regionu, powiązane bezpośrednio z potrzebami oraz ze specyfiką realizowanych zadań

Wsparcie realizowane zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”

DZIAŁANIE 7.2 PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU I WZMOCNIENIE SEKTORA EKONOMII SPOŁECZNEJ

Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty konkursowe

- wsparcie (m.in. prawne, organizacyjne, szkoleniowe i finansowe) dla tworzenia i działalności podmiotów integracji społecznej, w tym: centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza) z wyjątkiem warsztatów terapii zajęciowej
- kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- staże, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy
- poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne, zawodowe i inne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej, skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem i ich otoczenia
- rozwój nowych form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej (w tym np. środowiskowej pracy socjalnej, centrów aktywizacji lokalnej, animacji lokalnej, streetworkingu, couchingu, treningu pracy)
- rozwój usług społecznych przewyżających indywidualne bariery w integracji społecznej w tym w powrocie na rynek pracy
- rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy
- wsparcie tworzenia i działalności środowiskowych instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne w tym zaburzone psychicznie
- promocja i wsparcie wolontariatu, w zakresie integracji osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym
- wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania pozaszkolnych form integracji społecznej młodzieży (świetlice środowiskowe w tym z programem socjoterapeutycznym, kluby środowiskowe) połączonych z realizacją działań w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej”
- organizowanie akcji i kampanii promocyjno – informacyjnych m.in. z zakresu równości szans, mobilności i elastyczności zawodowej, promowania postaw aktywnych oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu
- rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie regionalnym i lokalnym
- prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz z zakresu polityki społecznej w regionie (w tym działań mających na celu przygotowanie i wdrażanie gminnych lub powiatowych strategii rozwiązywania problemów społecznych)

Poddziałanie 7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej – projekty konkursowe

- Wsparcie finansowe dla utworzenia i funkcjonowania instytucji otoczenia sektora ekonomii społecznej, świadczących następujące usługi:
  - usługi prawne, księgowo, marketingowe, doradztwo finansowe
  - doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej
  - rozwój partnerstwa lokalnego na rzecz rozwoju ekonomii społecznej
  - promocję ekonomii społecznej i zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej.

DZIAŁANIE 7.3 INICJATYWY LOKALNE NA RZECZ AKTYWNEJ INTEGRACJI – projekty konkursowe

- projekty przyczyniające się do integracji społecznej mieszkańców obszarów wiejskich (z wyłączeniem instrumentów objętych zasadami pomocy publicznej)
- wsparcie inicjatyw lokalnych o charakterze informacyjnym, szkoleniowym i promocyjnym (np. w formie szkoleń, spotkań, seminariów) mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców obszarów wiejskich
- rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym

I.2 Diagnoza sytuacji oraz identyfikacja potrzeb – uzasadnienie preferowanych form wsparcia

Województwo mazowieckie charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem wewnętrznym pod względem rozwoju gospodarki, a także warunków oraz jakości życia ludności. Do obszaru Mazowsza należą zarówno bogate tereny miejskie, jak i nierozwinięte i ubogie obszary, zamieszkiwane przez ludność wiejską.

1. Zjawisko marginalizacji społecznej w regionie i jego przyczyny.

Z dostępnych danych wynika, że około 19-20 % mieszkańców województwa mazowieckiego dotyczy, charakteryzujące się wysoką rozpiętością, zjawisko ubóstwa.

Jak wynika z opisu osób wymagających pomocy społecznej na terenie regionu, w 2006 r. dla blisko 39 tysięcy rodzin zasiłki z pomocy społecznej stanowiły jedyne źródło utrzymania, a ponad 103 tysiące korzysta z pomocy społecznej w sposób długotrwały (ponad 3 lata). Z kolei, w 2007 r. wsparcia wymagać będzie prawie 215 tysięcy rodzin z terenu Mazowsza. Główną przyczyną ubiegania się o pomoc jest zjawisko wyraźnie narastającego ubożenia ludności, które jest ściśle powiązane z brakiem możliwości zatrudnienia oraz niezaradnością życiową. Trudna sytuacja życiowa osób i rodzin, obok bezrobocia, jest również efektem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność i długotrwała choroba oraz trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności w rodzinach wielodzietnych i niepełnych. Jak wskazują statystyki, prawie 23% samotnych rodziców utrzymywało się z niezarobkowego źródła, w tym również z zasiłków dla bezrobotnych.

Takie zjawiska sprzyjają procesowi wykluczenia społecznego. Wsparciem w zakresie aktywnej integracji społecznej, a także zawodowej należy więc objąć rodziny dotknięte ubóstwem, szczególnie z terenów wiejskich, oraz inne osoby z różnych przyczyn narażonych na marginalizację m.in. osoby niepełnosprawne, długotrwale bezrobotne, bezdomne, opuszczające zakłady karne, młodzież zagrożoną wykluczeniem społecznym.

2. Niewystarczający potencjał kadrowy w jednostkach pomocy społecznej.

Publiczne jednostki pomocy społecznej, działające na Mazowszu, wymagają wsparcia kadrowego oraz szkoleniowego. Ośrodki pomocy społecznej cierpią na niedobór pracowników socjalnych – na jednego pracownika socjalnego, pracującego w regionie opiekuńczym przypada średnio 2.950 mieszkańców. Najgorsza sytuacja w tym zakresie występuje w gminach powiatu grójeckiego, warszawskiego zachodniego oraz pruszkowskiego.

Zarówno ośrodki pomocy społecznej, jak i powiatowe jednostki pomocy społecznej zgłaszają zapotrzebowanie w zakresie zatrudnienia w 2007 roku na łączną liczbę ponad 1 930 etatów oraz potrzeby w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w tym ukończenia specjalizacji w obszarze organizacji pomocy społecznej, pracy socjalnej oraz różnych szkoleń tematycznych.

Warto jednak zauważyć, że praca socjalna wykonywana przez pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej, mająca na celu umożliwienie osobom przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej, przyniosła w 2006 roku efekt usamodzielnienia się i wyjścia z systemu pomocy społecznej ponad 7.350 rodzin, w których prawie 250 osób było bezdomnych, a ponad 6.200 bezrobotnych.

3. Niewystarczająca aktywność podmiotów ekonomii społecznej.

Istotna rola w procesie aktywizacji i integracji społecznej została powierzona takim podmiotom jak organizacje pozarządowe, podmioty zatrudnienia socjalnego, czy też podmioty gospodarki społecznej (np. kluby integracji społecznej, spółdzielnie socjalne). Ich forma działania, przy rezygnacji z celu maksymalizacji zysku oraz wykorzystywaniu elastycznych form zatrudnienia, umożliwia zdobycie doświadczenia zawodowego i reintegrację zawodową oraz społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności takich jak niepełnosprawni, czy długotrwale bezrobotni. Jednakże inicjatywom z zakresu ekonomii społecznej brakuje wsparcia strukturalnego. Problemem jest brak lub ograniczenie funduszy na uruchamianie i funkcjonowanie jednostek, w szczególności tych powoływanych przez podmioty obywatelskie. Ograniczeniem jest także niedostateczna wiedza w zakresie obowiązujących przepisów wśród urzędników administracji samorządowej, a także brak oferty szkoleniowej dla aktualnej i potencjalnej kadry takich podmiotów. Rezultatem tego stanu jest funkcjonowanie na terenie Mazowsza jedynie 6 centrów integracji społecznej, 11 spółdzielni socjalnych oraz kilkunastu klubów integracji społecznej.

4. Brak badań i analiz w zakresie polityki społecznej w regionie.

W województwie mazowieckim, brakuje inicjatyw, za wyjątkiem tych, realizowanych przez podmioty publiczne, wykonujące ustawowe obowiązki, w obszarze badawczym i diagnostycznym, odnoszących się do problematyki pomocy i integracji społecznej. W rezultacie, wsparcia wymagają działania zmierzające do upowszechniania, prowadzenia i publikowania badań i analiz w tej tematyce.

I.3 Cele przewidziane do osiągnięcia w wyniku realizacji wybranych form wsparcia w kontekście celów szczegółowych przyjętych dla danego Priorytetu PO KL

W związku z możliwością wsparcia wszystkich, przewidzianych w „Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL” typów projektów, realizacja projektów w perspektywie, objętej Planem Działania, będzie miała szeroki wpływ na osiągnięcie zarówno niżej zdefiniowanych celów, jak i celów szczegółowych PO KL.

Realizacja przewidzianych form wsparcia służyć ma przede wszystkim udzieleniu pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym narażonym na bariery w dostępie do rynku pracy poprzez

eliminowanie przyczyn ich trudnej sytuacji i niezaradności życiowej oraz objęcie tych osób różnymi formami działań, wspomagających ich integrację ze społeczeństwem oraz aktywizację zawodową, także wśród osób zamieszkujących tereny wiejskie.

W/w celów nie da się osiągnąć bez jednoczesnego wzmocnienia instytucji działających na rzecz pomocy i integracji społecznej. Działania powinny zatem zostać ukierunkowane na zwiększenie efektywności funkcjonowania publicznych służb pomocy i integracji społecznej oraz instytucji z ich otoczenia.

Jednym z elementów aktywizacji społecznej jest zatrudnienie socjalne, które wspierane będzie poprzez zwiększenie liczby inicjatyw wspierających tworzenie i działalność podmiotów ekonomii społecznej.

W okresie 2007-2008 r. przewidziano osiągnięcie następujących celów:

1. Objęcie 3,2 % klientów pomocy społecznej instrumentami aktywnej integracji, spośród których 30% stanowić będą osoby zamieszkujące tereny wiejskie.
2. Objęcie kontraktami socjalnymi 3,2 % klientów pomocy społecznej.
3. Wzrost poziomu kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej poprzez objęcie 1300 pracowników i wolontariuszy instytucji pomocy i integracji społecznej, realizujących zadania w zakresie integracji społecznej, szkoleniami i innymi formami podnoszenia kwalifikacji.
4. Zwiększenie poziomu aktywności społecznej poprzez objęcie wsparciem w ramach projektu prawie 12% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
5. Rozwój ekonomii społecznej w regionie poprzez objęcie wsparciem 4 inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej oraz 1 instytucji, działającej na rzecz tego sektora.
6. Objęcie wsparciem w ramach instytucji ekonomii społecznej 200 osób.
7. Wzrost aktywności społecznej na terenach wiejskich poprzez wsparcie 40 inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych na tych terenach.

Realizacja wszystkich form wsparcia przewidzianych w *Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL* dla Priorytetu VII, będzie całościowo przyczyniać się do realizacji celów szczegółowych określonych dla przedmiotowego Priorytetu PO KL. Wpłynie to bezpośrednio na osiągnięcie zakładanych efektów realizacji Priorytetu VII, a przede wszystkim przyczyni się do zwiększenia liczby osób objętych instrumentami aktywnej integracji oraz kontraktami socjalnymi, podniesienia kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej oraz wzrostu aktywności społecznej na terenach wiejskich.

II. Plan finansowy

Plan finansowy na rok 2007

Budżet Priorytetu w podziale na Działania oraz Poddziałania (PLN)

	Ogółem	Budżet państwa	Budżet JST szczebla regionalnego	Budżet JST szczebla lokalnego	Fundusz Pracy	PFRON	Inne
DZIAŁANIE 7.1	572.000	572.000	0	0	0	0	0
Poddziałanie 7.1.1	0	0	0	0	0	0	0
Poddziałanie 7.1.2	0	0	0	0	0	0	0
Poddziałanie 7.1.3	572.000	572.000	0	0	0	0	0
DZIAŁANIE 7.2	0	0	0	0	0	0	0
Poddziałanie 7.2.1	0	0	0	0	0	0	0
Poddziałanie 7.2.2	0	0	0	0	0	0	0
DZIAŁANIE 7.3	0	0	0	0	0	0	0
Projekty innowacyjne ¹	0	0	0	0	0	0	0
Projekty współpracy ponadnarodowej	0	0	0	0	0	0	0

¹ Nie dotyczy lat 2007 i 2008

w tym: komponent ponadnarodowy	0	0	0	0	0	0	0
Priorytet ogółem	572.000	572.000	0	0	0	0	0

Plan finansowy na rok 2008							
Budżet Priorytetu w podziale na Działania oraz Poddziałania (PLN)							
	Ogółem	Budżet państwa	Budżet JST szczebla regionalnego	Budżet JST szczebla lokalnego	Fundusz Pracy	PFRON	Inne
DZIAŁANIE 7.1	56.254.316	50.761.082	0	4.214.855	244.706	1.033.673	0
Poddziałanie 7.1.1	32.627.504	29.201.616	0	3.181.182	244.706	0	0
Poddziałanie 7.1.2	19.689.010	17.621.664	0	1.033.673	0	1.033.673	0
Poddziałanie 7.1.3	3.937.802	3.937.802	0	0	0	0	0
DZIAŁANIE 7.2	24.232.629	24.232.629	0	0	0	0	0
Poddziałanie 7.2.1	15.145.393	15.145.393	0	0	0	0	0
Poddziałanie 7.2.2	9.087.236	9.087.236	0	0	0	0	0
DZIAŁANIE 7.3	6.058.157	6.058.157	0	0	0	0	0
Projekty innowacyjne ²	0	0	0	0	0	0	0
Projekty współpracy ponadnarodowej	0	0	0	0	0	0	0
w tym: komponent ponadnarodowy	0	0	0	0	0	0	0
Priorytet ogółem	86.545.102	81.051.868	0	4.214.855	244.706	1.033.673	0

III. Wskaźniki		
Nazwa wskaźnika produktu	Wartość wskaźnika do osiągnięcia w roku 2008	Docelowa wartość wskaźnika (2013)
PRIORYTET VII PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ		
DZIAŁANIE 7.1 ROZWÓJ I UPOWSZECHNIENIE AKTYWNEJ INTEGRACJI		
Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji (ogółem/k/m), w tym:	5 000	48 500
➤ osoby z terenów wiejskich	1 500	16 405
Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów (ogółem/k/m).	5 000	32 333
Liczba pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, którzy w wyniku wsparcia z EFS podnieśli swoje kwalifikacje w systemie pozaszkolnym (ogółem/k/m).	200	1 221
DZIAŁANIE 7.2 PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU I WZMOCNIENIE SEKTORA EKONOMII SPOŁECZNEJ		

² Nie dotyczy lat 2007 i 2008

Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w projekcie	1 300	10 932
Liczba instytucji wspierających ekonomię społeczną, które otrzymały wsparcie w ramach Działania	1	3
Liczba inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej wspartych z EFS	4	24
Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej (ogółem/k/m)	200	1 970
DZIAŁANIE 7.3 INICJATYWY LOKALNE NA RZECZ AKTYWNEJ INTEGRACJI		
Liczba projektów wspierających rozwój inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych	40	281

IV. Opis systemu wyboru projektów

IV.1 Projekty systemowe³

IV.1.1

Tytuł projektu/ Numer i nazwa Działania

Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej

W ramach Poddziałania 7.1.1.

Beneficjent/ Projektodawca

Ośrodki pomocy społecznej z województwa mazowieckiego

Krótki opis działań planowanych w ramach projektu, w tym projektu współpracy ponadnarodowej i projektu innowacyjnego wraz z uzasadnieniem wyboru

Celem projektu będzie szeroko definiowana integracja społeczna i zawodowa, osiągnięta poprzez wsparcie zdolności do wejścia na rynek pracy (szkolenie, zatrudnienie socjalne, reintegracja zawodowa u pracodawcy), pomoc w przewyżnianiu barier w zatrudnieniu (z zastosowaniem usług edukacyjnych, zdrowotnych i społecznych) oraz reintegrację zawodową i społeczną osób ze szczególnymi problemami na rynku pracy (poprzez nowe formy wsparcia indywidualnego i środowiskowego) poprzez zastosowanie narzędzi w postaci kontraktów socjalnych oraz programów aktywności lokalnej.

W ramach kontraktu socjalnego stosowane będą formy wsparcia finansowego, pracy socjalnej oraz instrumentów aktywnej integracji, natomiast w przypadku programów aktywności lokalnej stosowane będą następujące instrumenty: środowiskowa praca socjalna, działania o charakterze środowiskowym, a także instrumenty aktywnej integracji.

Do instrumentów aktywnej integracji, które są obowiązkową częścią obydwu ww. narzędzi, zaliczyć będzie można instrumenty aktywizacji: zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej, w rozumieniu zapisów dokumentu „Zasady przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz regionalnego ośrodka polityki społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał ludzki 2007-2013”

Projekt obejmować będzie także wsparcie dla kard słuźb pomocy społecznej, ukierunkowane na podnoszenie ich kompetencji i warunków pracy.

Grupy docelowe

- osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, które jednocześnie nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej, w szczególności należące do jednej (lub kilku) z poniższych grup:
  - osoby po zwolnieniu z zakładu karnego lub innej jednostki penitencjarnej (do 12 miesięcy od jej opuszczenia)
  - osoby bezdomne

³ W przypadku projektów systemowych realizowanych w ramach Działań 6.1 oraz 7.1 w polu „tytuł projektu” należy podać typ projektów systemowych, w kolejnych pozycjach punktu IV.1.1 należy wymienić projektodawców realizujących dany typ projektów systemowych, podać krótki opis planowanych działań z uzasadnieniem, wymienić grupy docelowe oraz określić szacowany budżet planowany na realizację wybranego typu projektów systemowych wraz z planowanym % udziałem wkładu własnego. Pozycje IV.1.1 i IV 1.2 nie dotyczą projektów innowacyjnych w latach 2007 i 2008.

- osoby długotrwale bezrobotne
- osoby niepełnosprawne, w tym z zaburzeniami psychicznymi (warunkiem zakwalifikowania jako uczestnika projektu jest złożenie oświadczenia o dotychczasowym nieskorzystaniu z tej samej formy wsparcia w ramach projektów realizowanych w Działaniu 1.3 PO KL)
- osoby uzależnione od alkoholu lub innych środków odurzających, poddające się procesowi leczenia lub w okresie do 1 roku od jego zakończenia
- osoby nieaktywne zawodowo z uwagi na opiekę nad dziećmi lub innymi osobami zależnymi
- młodzież w wieku 15 – 25 lat zagrożona wykluczeniem społecznym (warunkiem zakwalifikowania jako uczestnika projektu jest złożenie oświadczenia o dotychczasowym nieskorzystaniu z tej samej formy wsparcia w ramach projektów realizowanych w Działaniu 1.3 PO KL)
- otoczenie osób wykluczonych społecznie (w zakresie programów aktywności lokalnej i wsparcia środowiskowego)

Oczekiwane rezultaty (miękkie i twarde)

Rezultaty twarde:

- liczba osób korzystających z instrumentów aktywnej integracji;
- liczba osób objętych kontraktami socjalnymi;
- liczba pracowników instytucji pomocy społecznej objętych wsparciem;

Rezultaty miękkie:

- poprawa dostępności instrumentów aktywnej integracji;
- poprawa sytuacji osób niepracujących;

Sposób i zakres w jakim realizacja projektu przyczyni się do osiągnięcia celu/celów szczegółowych i oczekiwanych efektów realizacji (targetów) ustanowionych dla danego Priorytetu PO KL

Realizacja projektów systemowych ma doprowadzić do osiągnięcia celów ustanowionych dla Priorytetu VII PO KL. Mają one za zadanie aktywizację i integrację społeczno-zawodową osób niepracujących poprzez wsparcie zarówno merytoryczne jak i finansowe. Formy wsparcia przewidziane do realizacji mają charakter kompleksowy i obejmują także pracowników pomocy społecznej.

Szacowany budżet projektu (PLN)

Szacowany budżet przeznaczony na realizację projektów systemowych w 2008 r. wynosi 46.610.720 PLN (faktyczne wydatki do poniesienia w 2008 r. wyniosą: 32.627.504 PLN), w tym minimalny wkład własny projektodawcy: 10,5%. Szacowany podział środków, przy założeniu minimalnej wartości projektu na poziomie 25.000 PLN, na poszczególne gminy przedstawiony został w załączniku Nr 1 do niniejszego Planu Działań.

Jednostki samorządu terytorialnego ubiegające się o wsparcie finansowe w ramach Poddziałania 7.1.1 na etapie podpisywania umowy zobowiązane są do złożenia uchwały właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego lub inny właściwy dokument organu, który: dysponuje budżetem wnioskodawcy (zgodnie z przepisami o finansach publicznych), zatwierdza projekt lub udziela pełnomocnictwa do zatwierdzenia projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego

IV.1.2

Tytuł projektu/ Numer i nazwa Działania

Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie

W ramach Poddziałania 7.1.2.

Beneficjent/ Projektodawca

Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie z województwa mazowieckiego.

Krótki opis działań planowanych w ramach projektu, w tym projektu współpracy ponadnarodowej i projektu innowacyjnego wraz z uzasadnieniem wyboru

Celem projektu będzie szeroko definiowana integracja społeczna i zawodowa, osiągana poprzez wsparcie zdolności do wejścia na rynek pracy (szkolenie, zatrudnienie socjalne, reintegracja zawodowa u pracodawcy), pomoc w przewyżnianiu barier w zatrudnieniu (z zastosowaniem usług edukacyjnych, zdrowotnych i społecznych) oraz reintegrację zawodową i społeczną osób ze szczególnymi problemami na rynku pracy (poprzez nowe formy wsparcia indywidualnego i środowiskowego) poprzez zastosowanie

narzędzi w postaci kontraktów socjalnych oraz programów aktywności lokalnej.

W ramach kontraktu socjalnego stosowane będą formy wsparcia finansowego, pracy socjalnej oraz instrumentów aktywnej integracji, natomiast w przypadku programów aktywności lokalnej stosowane będą następujące instrumenty: środowiskowa praca socjalna, działania o charakterze środowiskowym, a także instrumentów aktywnej integracji.

Do instrumentów aktywnej integracji, które są obligatoryjną częścią obydwu ww. narzędzi, zaliczyć będzie można instrumenty aktywizacji: zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej, w rozumieniu zapisów dokumentu „Zasady przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz regionalnego ośrodka polityki społecznej w ramach programu operacyjnego Kapitał ludzki 2007-2013”

Powiatowe centra pomocy rodzinie będą wspierać działania na rzecz integracji społecznej i zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych.

Projekt obejmować będzie także wsparcie dla kard służb pomocy społecznej, ukierunkowane na podnoszenie ich kompetencji i warunków pracy.

Grupy docelowe

- osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, które jednocześnie nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej, w szczególności należące do jednej (lub kilku) z poniższych grup:
  - osoby niepełnosprawne, w tym z zaburzeniami psychicznymi (warunkiem zakwalifikowania jako uczestnika projektu jest złożenie oświadczenia o dotychczasowym nieskorzystaniu z tej samej formy wsparcia w ramach projektów realizowanych w Działaniu 1.3 PO KL)28
  - uchodźcy, cudzoziemcy posiadający zgodę na pobyt tolerowany, oraz cudzoziemcy posiadający zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego WE lub objęci ochroną uzupełniającą, mający trudności z integracją zawodową i społeczną
  - osoby opuszczające rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz placówki, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej, mające trudności z integracją zawodową i społeczną
- otoczenie osób wykluczonych społecznie (w zakresie programów aktywności lokalnej, wsparcia działań na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz wsparcia środowiskowego)

Oczekiwane rezultaty (miękkie i twarde)

Rezultaty twarde:

- liczba osób korzystających z instrumentów aktywnej integracji;
- liczba osób objętych kontraktami socjalnymi;
- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem;
- liczba pracowników instytucji pomocy społecznej objętych wsparciem;

Rezultaty miękkie:

- poprawa dostępności instrumentów aktywnej integracji;
- poprawa sytuacji osób niepracujących;
- lepsza integracja osób niepełnosprawnych;

Sposób i zakres w jakim realizacja projektu przyczyni się do osiągnięcia celu/celów szczegółowych i oczekiwanych efektów realizacji (targetów) ustanowionych dla danego Priorytetu PO KL

Realizacja projektów systemowych ma doprowadzić do osiągnięcia celów ustanowionych dla Priorytetu VII PO KL. Mają one za zadanie aktywizację i integrację społeczno-zawodową osób niepracujących poprzez wsparcie zarówno merytoryczne jak i finansowe. Formy wsparcia przewidziane do realizacji mają charakter kompleksowy i obejmują także pracowników pomocy społecznej.

Szacowany budżet projektu (PLN)

Szacowany budżet przeznaczony na realizację projektów systemowych w 2008 r. wynosi 28.127.159 PLN (faktyczne wydatki do poniesienia w 2008 r. wyniosą: 19.689.010 PLN), w tym minimalny wkład własny projektodawcy: 10,5%. Szacowany podział środków, na poszczególne powiaty przedstawiony został w załączniku Nr 2 do niniejszego Planu Działań.

Jednostki samorządu terytorialnego ubiegające się o wsparcie finansowe w ramach Poddziałania 7.1.2 na

etapie podpisywania umowy zobowiązane są do złożenia uchwały właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego lub inny właściwy dokument organu, który: dysponuje budżetem wnioskodawcy (zgodnie z przepisami o finansach publicznych), zatwierdza projekt lub udziela pełnomocnictwa do zatwierdzenia projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego

IV.1.3

Tytuł projektu/ Numer i nazwa Działania

Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej

W ramach Poddziałania 7.1.3.

Beneficjent/ Projektodawca

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

ul. Nowogrodzka 62a, 02-002 Warszawa

Krótki opis działań planowanych w ramach projektu, w tym projektu współpracy ponadnarodowej i projektu innowacyjnego wraz z uzasadnieniem wyboru

Celem projektu będzie szeroko rozumiane szkolenie pracowników i wolontariuszy pomocy i integracji społecznej oraz udzielanie im wsparcia merytorycznego i metodycznego poprzez zastosowanie specjalistycznego doradztwa w zakresie rozwoju form aktywnej integracji, kierunków rozwoju pracy socjalnej, metod i sposobów aktywizacji klientów pomocy społecznej, nowych form i narzędzi wsparcia indywidualnego i środowiskowego, poprawy systemów zarządzania jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, a także w zakresie prawidłowego realizowania zadań przewidzianych dla instytucji pomocy i integracji społecznej w ramach PO KL.

W 2007 roku projekt szkoleniowy realizowany w terminie wrzesień – grudzień br. skierowany będzie do kadry kierowniczej, pracowników socjalnych i pracowników służb finansowo-księgowych Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie w regionie. W województwie mazowieckim funkcjonuje 331 Ośrodków Pomocy Społecznej i 42 Centra Pomocy Rodzinie, w tym 4 Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie w miastach na prawach powiatu, realizujące zadania powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W 2008 roku planujemy kontynuację szkoleń dla służb finansowo-księgowych z pozostałych Ośrodków Pomocy Społecznej rozliczających projekty systemowe.

Ponadto w 2008 roku projekt szkoleniowy skierowany będzie do kadry kierowniczej, pracowników socjalnych Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, pracowników służb finansowo-księgowych oraz pracowników innych instytucji pomocy społecznej realizujących zadania w zakresie integracji i pomocy społecznej:

- 1) Doskonalenia w obszarze form aktywnej integracji i pracy socjalnej (kontrakt socjalny, program aktywizacji lokalnej).
- 2) Tworzenie lokalnych partnerstw publiczno-społecznych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.
- 3) Działania na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
- 4) Rozwój ekonomii społecznej.
- 5) Planowanie i rozliczanie budżetu projektu systemowego.
- 6) Konstruowanie gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (zadania gmin w kontekście problematyki społecznej, podstawowe elementy strategii, strategiczne podejście do problemów społecznych, diagnoza, umiejętności zdobywania informacji do diagnozy, narzędzia diagnozowania, posługiwanie się narzędziami, podmioty realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych, współpraca z organizacjami pozarządowymi, tworzenie koalicji na rzecz strategii).
- 7) Konstruowanie powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych (zadania powiatów w kontekście problematyki społecznej, podstawowe elementy strategii, strategiczne podejście do problemów społecznych, diagnoza, umiejętności zdobywania informacji do diagnozy, narzędzia diagnozowania, posługiwanie się narzędziami, podmioty realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych, współpraca z organizacjami pozarządowymi, tworzenie koalicji na rzecz strategii).
- 8) Przygotowanie i zarządzanie projektem społecznym.
- 9) Tworzenie systemu wsparcia środowiskowego dla młodzieży mającego na celu doprowadzenie do aktywności i integracji ze środowiskiem.
- 10) Mediacje i negocjacje w pracy z trudnym klientem.

Grupy docelowe

- pracownicy i wolontariusze regionalnych ośrodków polityki społecznej;
- pracownicy i wolontariusze ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie;
- pracownicy samorządu terytorialnego, bezpośrednio obsługujący gminne i powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej w zakresie realizacji ich zadań (np. pracownicy księgowości);
- pracownicy i wolontariusze innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz instytucji pomocy i integracji społecznej realizujących działania w zakresie aktywnej integracji;
- pracownicy publicznych służb zatrudnienia (w zakresie wspólnych działań partnerskich).

Oczekiwane rezultaty (miękkie i twarde)

Rezultaty twarde:

- liczba pracowników OPS, które zostały objęte szkoleniem;
- liczba pracowników PCPR, które zostały objęte szkoleniem;
- liczba pracowników ROPS, które zostały objęte szkoleniem;
- liczba wolontariuszy objęta wsparciem;
- liczba pracowników pozostałych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz instytucji pomocy i integracji społecznej.

Rezultaty miękkie:

- zwiększenie wiedzy w zakresie realizacji projektów systemowych OPS i PCPR;
- umiejętność aplikowania o środki EFS na pomoc i integrację społeczną;
- poszerzenie kompetencji w zakresie stosowania instrumentów pomocy i integracji społecznej.

Sposób i zakres w jakim realizacja projektu przyczyni się do osiągnięcia celu/celów szczegółowych i oczekiwanych efektów realizacji (targetów) ustanowionych dla danego Priorytetu PO KL

Realizacja projektu systemowego przyczyni się do osiągnięcia celów ustanowionych dla Działania 7.1 PO KL, szczególnie w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej a dalszej konsekwencji, także i do osiągnięcia wskaźników dla całego Priorytetu VII.

Szacowany budżet projektu (PLN)

Szacowana łączna wartość projektu w latach 2007-2008: 5.625.432 PLN (w tym faktyczne wydatki do poniesienia w 2007 r. wyniosą: 572.000 PLN oraz 3.937.802 PLN w 2008 r.).

IV.2 Projekty konkursowe

IV.2.1 Opis szczegółowych kryteriów wyboru projektów konkursowych wraz z uzasadnieniem, w tym wyboru projektów współpracy ponadnarodowej i projektów innowacyjnych⁴

A. Kryteria dostępu⁵ - są obowiązkowe dla wszystkich wnioskodawców i podlegają weryfikacji podczas oceny formalnej wniosku. Projekty konkursowe, które nie spełniają kryteriów dostępu, są odrzucane.

Działanie 7.2

Poddziałanie 7.2.1

- *Kryterium finansowe projektu:*
  - zapewnienie wkładu prywatnego w wysokości określonej dla projektów objętych pomocą publiczną, zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL

⁴ Nie dotyczy lat 2007 i 2008

⁵ W przypadku wyodrębnienia przez Instytucję Pośredniczącą kryteriów o szczególnym znaczeniu dla osiągnięcia celów programowych, obok nazwy kryterium należy podać kwotę środków finansowych, jaka będzie zarezerwowana na realizację projektów, które spełniają te kryteria

Uzasadnienie

Kryterium wymagane przepisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL

Poddziałanie 7.2.2

➤ *Kryterium finansowe projektu:*

- zapewnienie wkładu prywatnego w wysokości określonej dla projektów objętych pomocą publiczną, zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL

Uzasadnienie

Kryterium wymagane przepisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL

Działanie 7.3

➤ *Kryterium okresu realizacji:*

- Projekt nie może być realizowany dłużej niż 1 rok

Uzasadnienie:

Ograniczony do 1 roku czas realizacji projektu pozwoli beneficjentom, wśród których będą podmioty małe, często nieposiadające odpowiedniego doświadczenia, na efektywne wykonywane zaplanowanych działań oraz sprawne rozliczanie finansowe wdrażanych projektów

B. Kryteria strategiczne – nie są obowiązkowe; dotyczą jedynie preferowania pewnych typów projektów (w praktyce oznacza to przyznanie spełniającym je wnioskowi premii punktowej).

Działanie 7.2

Poddziałanie 7.2.1

➤ *Kryterium grupy docelowej:*

- Projekty skierowane do przynajmniej jednej z następujących grup: młodzież narażona na pułapkę „dziedziczenia biedy”, kobiety powracające na rynek pracy po okresie wychowywania dziecka/dzieci (premia: 10 pkt).

Uzasadnienie:

Premiowanie projektów skierowanych do wskazanej powyżej grupy/grup docelowych pozwoli na skierowanie wsparcia do adresatów posiadających szczególnie trudną sytuację życiową oraz problemy w aktywizacji społecznej.

➤ *Kryterium typu wsparcia:*

- programy rozwoju kształcenia ustawicznego oraz edukacji nieformalnej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (premia: 10 pkt)

Uzasadnienie:

Preferowanie w/w projektów ma na celu zapewnienie wsparcia poprzez działania edukacyjne, których rezultatem będzie wypracowanie modelowych rozwiązań w zakresie aktywizacji społecznej.

Poddziałanie 7.2.2

➤ *Kryterium typu wsparcia:*

- projekty, których rezultatem będzie wypracowanie jednego z poniższych modeli (premia: 20 pkt):
  - modele funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych na regionalnym i lokalnym rynku pracy;
  - modele partnerstwa lokalnego w obszarze gospodarki społecznej;
  - modele wchodzenia osób dyskryminowanych na otwarty rynek pracy poprzez zaangażowanie w pracę i tworzenie spółdzielni socjalnych;

Uzasadnienie:

Premiowanie projektów, których rezultatem będzie wypracowanie modeli w zakresie ekonomii społecznej ma na celu stworzenie wzorcowych rozwiązań, które, dzięki możliwości ich powielania w przyszłości, będą przyczyniać się do rozwoju sektora ekonomii społecznej oraz aktywizacji społecznej wśród osób uczestniczących w tym sektorze

Działanie 7.3

➤ *Kryterium dotyczące projektodawcy:*

- o priorytetowe traktowanie projektów składanych przez podmioty, które dotychczas nie realizowały projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych - premia: 20 pkt.

Uzasadnienie:

Dzięki premii punktowej dla ww. projektów, wpłynie na rozszerzenie dostępu do środków finansowych oraz do zdobywania doświadczenia w realizacji zadań w ramach funduszy strukturalnych tym beneficjentom, którzy takiego doświadczenia nie posiadają.

IV.2.2 Tryb procedury konkursowej (otwarta/zamknięta) wraz z uzasadnieniem wyboru

Działanie 7.2

Poddziałanie 7.2.1

Konkurs otwarty (1 nabór) - nabór ciągły sprzyja większemu dostępowi do aplikowania w konkursie różnym beneficjentom i sprzyja wykorzystaniu wszystkich środków finansowych przeznaczonych na konkurs.

Poddziałanie 7.2.2

Konkurs otwarty (1 nabór) - nabór ciągły sprzyja większemu dostępowi do aplikowania w konkursie różnym beneficjentom i sprzyja wykorzystaniu wszystkich środków finansowych przeznaczonych na konkurs.

Działanie 7.3

Konkurs zamknięty (2 nabory) - działanie, ze względu na maksymalną kwotę dotacji (50 tys. zł) jest skierowane głównie do mniejszych instytucji. Ostateczny termin konkursu może zatem zmobilizować beneficjentów do zaplanowania i terminowego złożenia wniosków. Dodatkowym argumentem za konkursem zamkniętym jest możliwość wyboru najlepszych projektów spośród wszystkich nadesłanych, ponieważ dotychczasowe doświadczenia innych konkursów dotyczących podobnego zakresu działań (np. w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich lub Funduszu dla Organizacji Pozarządowych w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowy EOG) pokazują, że na konkurs spływa bardzo dużo projektów nierównych pod względem jakościowym.

IV.2.3 Kwartalny harmonogram ogłaszanych konkursów, alokacja finansowa na poszczególne konkursy

Działanie 7.2

Poddziałanie 7.2.1

I kwartał 2008 - 1 konkurs otwarty. Kwota przeznaczona na konkurs: 21.636.276 PLN

Poddziałanie 7.2.2

I kwartał 2008 - 1 konkurs otwarty. Kwota przeznaczona na konkurs: 12.981.765 PLN

Działanie 7.3

I kwartał 2008 - 1 konkurs zamknięty. Kwota przeznaczona na konkurs: 6.058.157 PLN

III kwartał 2008 - 1 konkurs zamknięty. Kwota przeznaczona na konkurs: 2.596.353 PLN

IV.2.4 Opis procedury wyboru projektów konkursowych wraz z listą wymaganych załączników do umowy o dofinansowanie projektu

Procedura wyboru wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Działania 7.2 i 7.3 dokonywana jest przez **Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych** pełniącą rolę Instytucji Pośredniczącej 2-ego stopnia (IP2).

1. Sporządzenie dokumentacji konkursowej określającej zasady i tryb aplikowania o środki EFS w ramach poszczególnych Działań/Poddziałań PO KL.
2. Poinformowanie o naborze wniosków o dofinansowanie realizacji projektów ramach poszczególnych Działań/Poddziałań, co najmniej: na stronach internetowych IP2 i Samorządu Województwa Mazowieckiego oraz w siedzibie IP2.
3. Nabór wniosków o dofinansowanie realizacji projektu składanych przez uprawnionych projektodawców. Na tym etapie projektodawca jest zobowiązany złożyć wraz z **wniosek o dofinansowanie realizacji projektu wraz z następującymi załącznikami:**

– Dla Poddziałania 7.2.1:

1) dla wnioskodawców prowadzących działalność powyżej jednego roku:

a) sprawozdanie finansowe – bilans oraz rachunek zysków i strat (w przypadku beneficjentów sporządzających powyższe dokumenty zgodnie z przepisami o rachunkowości) za ostatni zamknięty rok obrotowy, lub

b) zbiorcze zestawienie przychodów i rozchodów za ostatni zamknięty rok obrotowy – w przypadku podmiotów, które prowadzą ewidencję w formie księgi przychodów i rozchodów

2) dla podmiotów prowadzących działalność poniżej jednego roku, które nie zamykały dotychczas roku obrotowego:

a) bilans otwarcia oraz wyciąg z rachunku bankowego (lub w miejsce wyciągu bankowego inny dokument np. zaświadczenie z banku dotyczące historii rachunku bankowego) za ostatnie 3 miesiące poprzedzające miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie projektu,

b) w przypadku podmiotów nie posiadających obowiązku sporządzania sprawozdania finansowego – zestawienie przychodów i rozchodów za okres ostatnich 3 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie projektu

3) w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie należy załączyć dokumenty potwierdzające sytuację finansową partnera

4) W przypadku jednostek sektora finansów publicznych nie są wymagane w/w załączniki określające sytuację finansową.

– Dla Poddziałania 7.2.2:

1) dla wnioskodawców prowadzących działalność powyżej jednego roku:

a) sprawozdanie finansowe – bilans oraz rachunek zysków i strat (w przypadku beneficjentów sporządzających powyższe dokumenty zgodnie z przepisami o rachunkowości) za ostatni zamknięty rok obrotowy, lub

b) zbiorcze zestawienie przychodów i rozchodów za ostatni zamknięty rok obrotowy – w przypadku podmiotów, które prowadzą ewidencję w formie księgi przychodów i rozchodów

2) dla podmiotów prowadzących działalność poniżej jednego roku, które nie zamykały dotychczas roku obrotowego:

a) bilans otwarcia oraz wyciąg z rachunku bankowego (lub w miejsce wyciągu bankowego inny dokument np. zaświadczenie z banku dotyczące historii rachunku bankowego) za ostatnie 3 miesiące poprzedzające miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie projektu,

b) w przypadku pomiotów nie posiadających obowiązku sporządzania sprawozdania finansowego – zestawienie przychodów i rozchodów za okres ostatnich 3 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie projektu

3) w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie należy załączyć dokumenty potwierdzające sytuację finansową partnera

4) W przypadku jednostek sektora finansów publicznych nie są wymagane w/w załączniki określające sytuację finansową.

– Dla Poddziałania 7.3:

1) dla wnioskodawców prowadzących działalność powyżej jednego roku:

a) sprawozdanie finansowe – bilans oraz rachunek zysków i strat (w przypadku beneficjentów sporządzających powyższe dokumenty zgodnie z przepisami o rachunkowości) za ostatni zamknięty rok obrotowy, lub

b) zbiorcze zestawienie przychodów i rozchodów za ostatni zamknięty rok obrotowy – w przypadku podmiotów, które prowadzą ewidencję w formie księgi przychodów i rozchodów

2) dla podmiotów prowadzących działalność poniżej jednego roku, które nie zamykały dotychczas roku obrotowego:

a) bilans otwarcia oraz wyciąg z rachunku bankowego (lub w miejsce wyciągu bankowego inny dokument np. zaświadczenie z banku dotyczące historii rachunku bankowego) za ostatnie 3 miesiące poprzedzające miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie projektu,

b) w przypadku pomiotów nie posiadających obowiązku sporządzania sprawozdania finansowego – zestawienie przychodów i rozchodów za okres ostatnich 3 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie projektu

3) w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie należy załączyć dokumenty potwierdzające sytuację finansową partnera

4) W przypadku jednostek sektora finansów publicznych nie są wymagane w/w załączniki określające sytuację finansową.

4. Weryfikacja formalna wniosku o dofinansowanie realizacji projektu pod względem spełnienia ogólnych kryteriów formalnych oraz kryteriów dostępu, w oparciu o „Kartę oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL”.
5. Wprowadzenie do systemu informatycznego wniosków spełniających wszystkie kryteria formalne.
6. Pisemne powiadomienie projektodawcy o wynikach weryfikacji formalnej bądź wezwanie do uzupełnienia/korekty złożonego wniosku.
7. Przekazanie wniosków o dofinansowanie realizacji projektu spełniających kryteria formalne do oceny merytorycznej.
8. Ocena merytoryczna wniosków o dofinansowanie realizacji projektów dokonywana przez Komisję Oceny Projektów (KOP) przy pomocy „Karty oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL”.
9. Utworzenie Listy rankingowej wniosków rekomendowanych do dofinansowania z EFS tj. projektów, które uzyskały wymagane minimum 60 punktów.
10. Zatwierdzenie przez Zarząd Województwa ostatecznej listy projektów do realizacji
11. Zamieszczenie na stronach internetowych IP2 i Samorządu Województwa Mazowieckiego pełnej listy projektów, które uzyskały wymagane minimum wraz z listą członków KOP dokonującej oceny.

12. Pisemne poinformowanie projektodawcy o wyniku oceny merytorycznej, tzn. o:

- przyjęciu wniosku do realizacji,
- możliwości podjęcia negocjacji,
- pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, ale nieprzyjęciu go do dofinansowania z powodu braków środków finansowych,
- odrzuceniu wniosku.

13. Podjęcie ewentualnych negocjacji z projektodawcą (w sytuacji złożenia przez KOP propozycji zmiany we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu) O ile, w wyniku negocjacji zmieni się zakres merytoryczny i/lub budżet projektu będzie inny od pierwotnie wnioskowanego, wówczas beneficjent składa skorygowany wniosek o dofinansowanie realizacji projektu.

14. Pisemne poinformowanie projektodawcy o przyjęciu wniosku do realizacji oraz wskazanie dokumentów, które projektodawca jest zobowiązany dostarczyć do IP2 w celu podpisania umowy o dofinansowanie projektu.

- Dla Poddziałania 7.2.1 są to:

1) aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego, innego właściwego rejestru (np. ewidencja działalności gospodarczej) lub inny dokument potwierdzający formę i charakter prowadzonej działalności wraz z danymi osób upoważnionych do podejmowania decyzji wiążących w imieniu projektodawcy z okresu nie dłuższego niż 3 miesiące przed dniem złożenia Wniosku.

2) zaświadczenie o niezaleganiu z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne lub innych opłat (nie dotyczy jst)

3) zaświadczenie o niezaleganiu z uiszczaniem podatków (nie dotyczy jst)

4) oświadczenie Beneficjenta o kwalifikowalności VAT.

5) pełnomocnictwo do reprezentowania ubiegającego się o dofinansowanie (załącznik wymagany, gdy wniosek jest podpisywany przez osobę/y nie posiadające statutowych uprawnień do reprezentowania wnioskodawcy lub gdy z innych dokumentów wynika, że uprawnionymi do podpisania wniosku są co najmniej dwie osoby)

6) uchwałę właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego lub inny właściwy dokument organu, który: dysponuje budżetem wnioskodawcy (zgodnie z przepisami o finansach publicznych), zatwierdza projekt lub udziela pełnomocnictwa do zatwierdzenia projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego;

7) oświadczenie beneficjenta o otwarciu wyodrębnionego rachunku bankowego, zawierające: nazwę właściciela rachunku, nazwę i adres banku oraz numer rachunku bankowego

8) oświadczenie o nieskorzystaniu z pomocy pochodzącej z innych wspólnotowych instrumentów finansowych w odniesieniu do tych samych wydatków kwalifikowalnych związanych z danym projektem

9) CV osób odpowiedzialnych za zarządzanie projektem (kierowników projektu/koordynatorów) wraz z oświadczeniem o realizacji przez w/w osoby maksymalnie 2 projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych i funduszu spójności

10) oświadczenie beneficjenta o złożeniu (po podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu) CV osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie szkoleń/doradztwo w projekcie (posiadających odpowiednie wykształcenie i doświadczenie zawodowe)

11) w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie należy załączyć umowę partnerską określającą między innymi strony partnerstwa, jego cel, charakter i zasady relacji finansowych pomiędzy partnerami.

W przypadku gdy beneficjent jest jednocześnie podmiotem otrzymującym pomoc publiczną w ramach projektu:

12) Oświadczenie beneficjenta zawierające informacje niezbędne do weryfikacji wyliczenia dofinansowania i wkładu prywatnego w ramach projektów objętych pomocą publiczną zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL (wzór oświadczenia określony w dokumentacji konkursowej)

13) informacja o pomocy publicznej dla podmiotów ubiegających się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie – wymagane przed uzyskaniem wsparcia na podstawie odrębnych przepisów prawa oraz

14) cross-financing w ramach szkolenia objętego zasadami pomocy publicznej wymaga dodatkowo przedłożenia:

- Zaświadczenia o pomocy de minimis lub
- Oświadczenie beneficjenta o nieotrzymaniu pomocy de minimis

– Dla Poddziałania 7.2.2 są to:

1) aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego, innego właściwego rejestru (np. ewidencja działalności gospodarczej) lub inny dokument potwierdzający formę i charakter prowadzonej działalności wraz z danymi osób upoważnionych do podejmowania decyzji wiążących w imieniu projektodawcy z okresu nie dłuższego niż 3 miesiące przed dniem złożenia Wniosku.

2) zaświadczenie o niezaleganiu z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne lub innych opłat (nie dotyczy jst)

3) zaświadczenie o niezaleganiu z uiszczaniem podatków (nie dotyczy jst)

4) oświadczenie Beneficjenta o kwalifikowalności VAT.

5) pełnomocnictwo do reprezentowania ubiegającego się o dofinansowanie (załącznik wymagany, gdy wniosek jest podpisywany przez osobę/y nie posiadające statutowych uprawnień do reprezentowania wnioskodawcy lub gdy z innych dokumentów wynika, że uprawnionymi do podpisania wniosku są co najmniej dwie osoby)

6) uchwałę właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego lub inny właściwy dokument organu, który: dysponuje budżetem wnioskodawcy (zgodnie z przepisami o finansach publicznych), zatwierdza projekt lub udziela pełnomocnictwa do zatwierdzenia projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego;

7) oświadczenie beneficjenta o otwarciu wyodrębnionego rachunku bankowego, zawierające: nazwę właściciela rachunku, nazwę i adres banku oraz numer rachunku bankowego

8) oświadczenie o nieskorzystaniu z pomocy pochodzącej z innych wspólnotowych instrumentów finansowych w odniesieniu do tych samych wydatków kwalifikowalnych związanych z danym projektem

9) CV osób odpowiedzialnych za zarządzanie projektem (kierowników projektu/koordynatorów) wraz z oświadczeniem o realizacji przez w/w osoby maksymalnie 2 projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych i funduszu spójności

10) oświadczenie beneficjenta o złożeniu (po podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu) CV osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie szkoleń/doradztwo w projekcie (posiadających odpowiednie wykształcenie i doświadczenie zawodowe)

11) w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie należy załączyć umowę partnerską określającą między innymi strony partnerstwa, jego cel, charakter i zasady relacji finansowych pomiędzy partnerami.

W przypadku gdy beneficjent jest jednocześnie podmiotem otrzymującym pomoc publiczną w ramach projektu:

12) Oświadczenie beneficjenta zawierające informacje niezbędne do weryfikacji wyliczenia dofinansowania i wkładu prywatnego w ramach projektów objętych pomocą publiczną zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL (wzór oświadczenia określony w dokumentacji konkursowej)

13) Informacja o pomocy publicznej dla podmiotów ubiegających się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie – wymagane przed uzyskaniem wsparcia na podstawie odrębnych przepisów prawa oraz

– Dla Działania 7.3 są to:

1) aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego, innego właściwego rejestru (np. ewidencja działalności gospodarczej) lub inny dokument potwierdzający formę i charakter prowadzonej działalności wraz z danymi osób upoważnionych do podejmowania decyzji wiążących w imieniu projektodawcy z okresu nie dłuższego niż 3 miesiące przed dniem złożenia Wniosku.

2) zaświadczenie o niezaleganiu z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne lub innych opłat (nie dotyczy jst)

3) zaświadczenie o niezaleganiu z uiszczaniem podatków (nie dotyczy jst)

4) oświadczenie Beneficjenta o kwalifikowalności VAT.

5) pełnomocnictwo do reprezentowania ubiegającego się o dofinansowanie (załącznik wymagany, gdy wniosek jest podpisywany przez osobę/y nie posiadające statutowych uprawnień do reprezentowania wnioskodawcy lub gdy z innych dokumentów wynika, że uprawnionymi do podpisania wniosku są co najmniej dwie osoby)

6) uchwałę właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego lub inny właściwy dokument organu, który: dysponuje budżetem wnioskodawcy (zgodnie z przepisami o finansach publicznych), zatwierdza projekt lub udziela pełnomocnictwa do zatwierdzenia projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego;

7) oświadczenie beneficjenta o otwarciu wyodrębnionego rachunku bankowego, zawierające: nazwę właściciela rachunku, nazwę i adres banku oraz numer rachunku bankowego

8) oświadczenie o nieskorzystaniu z pomocy pochodzącej z innych wspólnotowych instrumentów finansowych w odniesieniu do tych samych wydatków kwalifikowalnych związanych z danym projektem

9) CV osób odpowiedzialnych za zarządzanie projektem (kierowników projektu/koordynatorów) wraz z oświadczeniem o realizacji przez w/w osoby maksymalnie 2 projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych i funduszu spójności

10) oświadczenie beneficjenta o złożeniu (po podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu) CV osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie szkoleń/doradztwo w projekcie (posiadających odpowiednie wykształcenie i doświadczenie zawodowe)

11) w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie należy załączyć umowę partnerską określającą między innymi strony partnerstwa, jego cel, charakter i zasady relacji finansowych pomiędzy partnerami.

15. Projektodawca dostarcza wymagane załączniki, określone w w/w piśmie i dokumentacji konkursowej (nie złożenie wymaganych dokumentów oznacza rezygnację projektodawcy z ubiegania się o dofinansowanie).

16. Sporządzenie projektu **Umowy o dofinansowanie realizacji projektu** dla danego wnioskodawcy.

17. Projekt umowy, wraz z niezbędnymi podpisami osób reprezentujących IP2 przesyłany jest do projektodawcy, celem podpisania przez upoważnioną/e osobę/y reprezentującą wnioskodawcę.

V. Projekty innowacyjne i ponadnarodowe

V.1 Projekty innowacyjne⁶

V.1.1 Tematy dla projektów innowacyjnych

V.1.2 Oczekiwane efekty realizacji projektów innowacyjnych

V.1.3 Typy beneficjentów/projektodawców

V.2 Projekty ponadnarodowe

V.2.1 Typy projektów ponadnarodowych lub projektów z komponentem ponadnarodowym

Instytucja Pośrednicząca w latach 2007-2008 nie przewiduje możliwości realizacji projektów ponadnarodowych lub z komponentem ponadnarodowym.

V.2.2 Obszary, w ramach których realizowane będą projekty ponadnarodowe

V.2.3 Oczekiwane efekty realizacji projektów ponadnarodowych

V.2.4 Typy beneficjentów/projektodawców

Miejsce, data Warszawa, dnia .....2007 r.

Pieczęć i podpis osoby upoważnionej

⁶ Nie dotyczy lat 2007 i 2008

